

Kuue-aastase lapse eeldatavad teadmised ja oskused

SOTSIAALSED JA ENESEKOHASED OSKUSED

- ✓ Oskab end tutvustada, teab oma nime, vanust, sünnipäeva ja kodust aadressi
- ✓ Saab hakkama eneseteenindamisega
- ✓ Saab aru suulistest tegevusjuhistest ja tegutseb nende järgi
- ✓ Korrastab enda asjad meelde tuletamisel (kapp, sahtel, mänguasjad)
- ✓ Jälgib süües lauakombeid (sööb vaikselt, oskab vajadusel süüa noa ja kahvliga)
- ✓ Suhtleb ja tegutseb enamasti iseseisvalt
- ✓ Naudib rühma kuulumist, eakaaslaste seltsi ning ühistegevust
- ✓ Teeb eesmärgi saavutamiseks koostööd, jagab ja vahetab
- ✓ Aktsepteerib reegleid, kogemusi ja muutusi
- ✓ Oskab avalikus kohas sobilikult käituda ning teab, mida tohib ja mida mitte
- ✓ Räägib esemetest, mida pole näha ja olukordadest, mis toimusid minevikus või leiavad aset tulevikus
- ✓ Huvipakkuvatele tegevustele keskendub mõnekümneks minutiks
- ✓ Oskab vaadelda ja märgata olulisi tunnuseid ja seoseid
- ✓ Oskab lahendada lihtsamaid mängus või tegevustes esile kerkinud probleeme
- ✓ Kujunemas on sõprussuhted
- ✓ Suudab iseseisvalt valida mängu ja arendada nende sisu
- ✓ Osaleb erinevates mänguliikides ja loovtegevustes

VAIMSED OSKUSED

- ✓ Kirjeldab tegevusi erinevatel nädalapäevadel ja teab nädalapäevade järjestikuseid nimetusi
- ✓ Nimetab aastaaegu, kirjeldab aasta-aegade olulisi tunnuseid
- ✓ Hääldeb oma kõnes õigesti kõiki emakeele häälikuid ja tähenduselt tuttavaid sõnu
- ✓ Kasutab kõnes õigesti aega väljendavaid määrsõnu *eile, täna, homme*
- ✓ Oskab väljendada oma mõtteid arusaadavalt
- ✓ Püsib teemas, vajadusel läheb kaasa teemamuutusega
- ✓ Jutustab pildi, pildiseeria või kogemuse põhjal seotud lausungitega
- ✓ Esitab küsimusi uute teadmiste saamiseks
- ✓ Häälleb täiskasvanu abiga 1-2 silbilisi sulghäälikuta ja häälikuühendita sõnu
- ✓ Määrab hääliku asukoha (alguses, lõpus, keskel) häälikuühendita sõnas
- ✓ Tunneb kõiki trükitähti (v.a: š, z, ž, x)
- ✓ Loendab 12 piires, teab arvude rida 12-ni
- ✓ Oskab nimetada antud arvule eelnevat/järgnevat arvu
- ✓ Võrdleb arve (*on suurem kui, on väiksem kui*)
- ✓ Paneb kokku kahe hulga esemed ja liidab; võtab ühest hulgast esemeid ja lahutab
- ✓ Tunneb numbrimärke 1-10 ja oskab kirjutada numbreid 1-10
- ✓ Oskab viia vastavusse numbri ja arvu
- ✓ Kirjeldab inimese või eseme asukohta teise inimese või eseme suhtes, ning paremat ja vasakut poolt
- ✓ Rühmitab kujundeid vormi, suuruse, värvuse vm järgi
- ✓ Tunneb kujundeid: ring, ruut, kolmnurk, ristkülik
- ✓ Järjestab kuni 5 eset suurustunnuste järgi
- ✓ Hindab kaugust silma järgi

- ✓ Mõõdab pikkust, laiust ja kõrgust kokkulepitud mõõtevahenditega

ÜLD- JA PEENMOTOORIKA OSKUSED

- ✓ Voolib juhendamisel savitükist, venitades ning pigistades erinevaid osi ja muudab nende kuju
- ✓ Värvib kontuuri ületamata
- ✓ Kasutab õiget pliiatsihoidu
- ✓ Lõikab iseseisvalt kääridega välja geomeetrilisi kujundeid
- ✓ Kujutab juhendamisel inimest liikumises
- ✓ Hele-tumestab ja segab põhivärve
- ✓ Rebib lihtsamaid kujundeid
- ✓ Voldib lihtsamaid esemeid
- ✓ Annab oma tööle hinnangu ja põhjendab oma arvamust

MUUSIKA

- ✓ Laulab ilmekalt ja oskab pidada pause
- ✓ Laulab koos rühmaga ja üksi
- ✓ Mängib rütmi- ja meloodiapillidel lihtsamaid kaasamänge
- ✓ Liigub ja tantsib sünkroonis teistega
- ✓ Reageerib muusika tempo muutustele rütmiliselt täpselt (*kõnd, jooks*)

LIIKUMINE (FÜÜSILINE ARENG)

- ✓ Talub kaotust võistlusmängudes
- ✓ Teeb harjutusi kaasa koos kaaslastega
- ✓ Oskab rivistuda ühte viirgu ja kolonni
- ✓ Valitseb harjutusi tehes kehahoidu
- ✓ Kohandab liigutusi rütmiga